

Република Северна Македонија
Агенција за цивилно воздухопловство

Бр. 02-1676/1
Скопје, 09-07-2026г.

Врз основа на член 5 од Деловодникот за работа на Националниот комитет за управување со безбедноста во воздухопловството на Република Северна Македонија Бр. 03-910/1 од 02.06.2026 година, Претседателот на Националниот комитет за управување со безбедноста во воздухопловството на Република Северна Македонија, на седницата одржана на 27.05.2026 година, донесе

ИЗЈАВА ЗА ПОЛИТИКАТА ЗА БЕЗБЕДНОСТ ВО ВОЗДУХОПЛОВСТВОТО НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на Законот за воздухопловство и преземените меѓународни обврски, Република Северна Македонија е стратешки посветена на континуирано унапредување на безбедноста во воздухопловството, тежнеејќи кон највисоките глобални стандарди за безбедност, ефикасност и одржливост во воздушниот сообраќај. Како интегрален дел од меѓународниот воздухопловен систем, државата воспоставува сеопфатна рамка која ги интегрира Стандардите и препорачаните практики (SARPs) на ICAO, особено Анекс 19 за управување со безбедноста, европските воздухопловни регулативи и релевантните Цели за одржлив развој на Обединетите Нации.

Институционалната поставеност на воздухопловниот систем системски се организира и спроведува преку Владата на Република Северна Македонија, Министерството за транспорт и Агенцијата за цивилно воздухопловство како примарни регулаторни и надзорни органи во цивилното воздухопловство. Истовремено, работите поврзани со државните воздухоплови се координираат преку Министерството за одбрана, Министерството за внатрешни работи и Министерството за финансии. Заради обезбедување непристрасно безбедносно истражување на воздухопловни несреќи и сериозни инциденти, Владата има формирано независен Комитет за истрага на воздухопловни несреќи и сериозни инциденти (КИНСИВ).

Во јадрото на овој систем е Националниот комитет за управување со безбедноста во воздухопловството (НКУБ), чија примарна мисија е унапредување на системите за управување со безбедноста (SMS/SSP) и постигнување прифатливо ниво на безбедносни перформанси на национално ниво. НКУБ се состои од релевантни претставници (членови и нивни заменици) од Министерството за транспорт, Министерството за одбрана, Министерството за внатрешни работи, Агенцијата за цивилно воздухопловство, операторот на воздухопловното пристаниште, давателот на ATM/ANS услуги, здружението на оператори на воздухоплови и Претседателот на КИНСИВ. Целта на НКУБ е да обезбеди континуирано следење на спроведувањето на Националната програма за безбедност во воздухопловството (SSP), како и донесување на одлуки засновани на податоци за превентивно отстранување на опасностите.

Република Северна Македонија
Агенција за цивилно воздухопловство

За остварување на овие стратешки приоритети, НКУБ ја дефинира и се залага за следната политика за безбедност:

1. Државна политика за безбедност и регулаторна рамка

- Воспоставување и спроведување на национални стандарди во целосна согласност со SARPs на ICAO, како и со европските воздухопловни барања, за да се гарантира сеопфатен систем за безбедност на воздухопловството.
- Целосно спроведување на Системот за управување со безбедноста (SSP), како што е утврдено во Анекс 19 на ICAO и детално опишано во Националната програма за безбедност во воздухопловството на Република Северна Македонија.
- Обезбедување на редовно ажурирање и евалуација на Националната програма за безбедност (SSP) преку примена на принципите на интегрирано управување со квалитетот и безбедноста.
- Активен придонес кон унапредувањето на легислативната рамка за поддршка на континуираното подигнување на нивото на безбедност во воздухопловството.

2. Управување со безбедносни ризици (Safety Risk Management)

- Прифаќање и интегрирање на поединци, организации и воздухоплови во националниот воздухопловен систем исклучиво доколку преку објективни докази се потврди исполнувањето на сите безбедносни барања.
- Континуирано осигурување дека сите субјекти во воздухопловниот систем ги одржуваат утврдените безбедносни стандарди, користејќи напреден пристап заснован на податоци и безбедносни перформанси (Performance-Based Approach).
- Спроведување на строг надзор над имплементацијата и ефективноста на системите за управување со безбедноста (SMS) кај воздухопловните организации.
- Систематско евидентирање на наоди и недостатоци, следење на ефективноста на контролните мерки (mitigation strategies) и навремено интервенирање заради неутрализирање на ризиците.

3. Култура на безбедност и „Култура на праведност“ (Just Culture)

- Градење и промовирање на позитивна безбедносна култура низ целиот воздухопловен сектор, ставајќи посебен акцент на поттикнувањето на доброволното пријавување на безбедносни настани и ризици. Строго придржување кон заштитата на доверливоста на безбедносните податоци и изворите на информации.
- Имплементација и негување на „култура на праведност“, гарантирајќи дека воздухопловниот персонал и поединците нема да бидат казнети за пријавените настани и грешки, освен во докажани случаи на грубо невнимание, намерно недолично однесување или деструктивни дејствија.

4. Анализа на податоци за безбедност (Safety Data Analysis)

- Собирање и евидентирање на извештаите за настани и обезбедување на длабински анализи кои ќе служат како основа за креирање на националните воздухопловни политики.
- Континуирано следење на ефикасноста на целокупниот воздухопловен систем преку утврдување и анализа на Индикатори за безбедносни перформанси (Safety Performance Indicators).
- Идентификување на безбедносни трендови на национално и глобално ниво и примена на пристап заснован на ризик за справување со приоритетни безбедносни прашања.
- Заедничка идентификација и проактивно ублажување (mitigation) на најзначајните безбедносни ризици во тесна соработка со воздухопловната индустрија.

5. Ресурси, кадар и компетентност

- Обезбедување на соодветни буџетски и материјални ресурси неопходни за непречено и ефикасно спроведување на државното управување со безбедноста, безбедносниот надзор и истрагите на несреќи.
- Обезбедување висококвалификуван, стручен и соодветно обучен воздухопловен персонал. Постојано инвестирање во вештините и експертизата потребни за компетентно спроведување на управувањето со безбедноста, активностите за надзор и анализите.

6. Одржлив развој, иновации и екологија

- Овозможување и поддршка на технолошките иновации и интелигентниот развој во воздухопловниот сектор, вклучително безбедната интеграција на операторите со воздухоплови без екипаж (UAS) и генералната авијација, со апсолутен приоритет на задржување на безбедноста.
- Активна поддршка и меѓуинституционална соработка за животна средина и просторно планирање за креирање и имплементација на иницијативи за намалување на влијанието на воздухопловството врз климата и обезбедување на одржливост на секторот.
- Отворен дијалог и локална соработка со општините и здруженијата на граѓани заради инкорпорирање на нивните потреби за здрава животна средина и одржлив развој на градовите.

Република Северна Македонија
Агенција за цивилно воздухопловство

7. Промоција на безбедноста и соработка

- Мотивирање и поттикнување на сите засегнати страни активно да собираат, анализираат и разменуваат релевантни безбедносни податоци, со исклучива цел нивно користење за унапредување на безбедноста на воздухопловството.
- Транспарентно споделување и активно соопштување на клучните безбедносни информации кон надлежните институции, меѓународните партнери и субјектите во воздухопловната индустрија за да се подигне свеста и да се промовираат најдобрите безбедносни практики.

Претседател на Националниот комитет за управување со безбедноста во воздухопловството во Република Северна Македонија

Драги Стојаноски

